

Obowiązki właściciela psa

Posiadanie psa wiąże się z obowiązkami jakie nakłada prawo na właściciela czworonoga. O tym, że psa należy wyprowadzać na smyczy, że wypadaloby mieć również kaganiec i przede wszystkim pilnować, żeby nikogo nie pogryzł słyszał prawie każdy. Warto przypomnieć sobie podstawowe zasady dotyczące trzymania psa oraz obowiązki, jakie musi pełnić jego właściciel.

Właściwe warunki

Zgodnie z ustawą o ochronie zwierząt, każdy właściciel psa powinien zapewnić mu odpowiednie warunki. Pomieszczenia powinny być odpowiednio dostosowane, chronić psy przed zimnem, upałem, opadami atmosferycznymi. Pies powinien mieć dostęp do światła dziennego oraz swobodę. Właściciel musi także zapewnić mu karmę oraz stały dostęp do wody.

Obowiązkowe szczepienia ochronne

Każdy właściciel czworonoga powinien pamiętać o obowiązkowych szczepieniach ochronnych. Prawo nakłada na właściciela psa obowiązek szczepienia przeciwko wściekliznie. Szczepienie czworonoga powinno nastąpić najdalej 30 dni po ukończeniu przez psa 3 miesiąca życia i powtarzane być każdego roku. Niedopełnienie obowiązku szczepienia psa jest zagrożone grzywną, a nawet karą aresztu lub ograniczenia wolności.

Odpowiednie pilnowanie swoich czworonogów

Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, oraz ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks Wykroczeń, nakładają na właściciela czworonogów obowiązek należytej kontroli swojego psa udając się z nim w miejsca ogólnodostępne. Właściciel nie może wypuścić swojego czworonoga jak mu się tylko podoba. Obowiązek szczególnej ostrożności przy trzymaniu zwierzęcia nakłada bowiem na właściciela art. 77 kodeksu wykroczeń:

Art. 77. Kto nie zachowuje zwykłych lub nakazanych środków ostrożności przy trzymaniu zwierzęcia, podlega karze grzywny do 250 złotych albo karze nagany.

Dla przyjęcia odpowiedzialności za to wykroczenie obojętne pozostaje czy posiadacz psa nie zachował należytej ostrożności z winy umyślnej czy nieumyślnej. Zwykła ostrożność obejmuje przeciętne środki ostrożności związane z trzymaniem danego zwierzęcia, przy czym będą one zróżnicowane w zależności od gatunku zwierzęcia i przede wszystkim od stopnia niebezpieczeństwa, jakie zwierzę może stwarzać. Konkretnie środki ostrożności mogą wynikać z ustawy jak i prawa miejscowego. Dlatego też wyraźny obowiązek wyprowadzania psa na smyczy lub w kagańcu częściej znajdziemy w stosownych uchwałach Rady Miasta.

Nakazy co do sposobu trzymania psa na smyczy lub w kagańcu może ponadto wynikać z regulaminów wewnętrznych przewoźników (dotyczy to np. większości komunikacji miejskich i zbiorowych), obiektów sportowych czy centrów handlowych. Regulamin taki może przewidywać własną sankcję finansową za nieprzestrzeganie jego postanowień.

Kolejnym ważnym elementem, na który należy zwrócić uwagę jest wyprowadzanie psów do lasu. Bardzo częstą praktyką stosowaną przez właścicieli psów jest poszczanie ich wolno po lesie. I tą kwestie regulują przepisy kodeksu wykroczeń a w szczególności art. 166:

Art. 166. Kto w lesie puszcza luzem psa, poza czynnościami związanymi z polowaniem, podlega karze grzywny albo nagany.

Pogryzienie

Niezachowanie należytej ostrożności przy trzymaniu psa może doprowadzić do wyrządzenia szkody przez psa innej osobie. Najczęściej ta szkoda ma postać uszkodzenia rzeczy, ale coraz częściej słyszymy o przypadku poważnego pogryzienia przez psa dziecka czy nawet dorosłej osoby. W zależności od skutków takiego niewłaściwego trzymania czworonoga – właściciela może spotkać mniej lub bardziej surowa odpowiedzialność karna.

Jeśli w wyniku niedopilnowania psa dojdzie do zniszczenia rzeczy (np. rozerwanie ubrania, wybite szyby, jak również zagryzienie innego zwierzęcia) – posiadacz, który nie wywiązał się z właściwego trzymania psa poniesie odpowiedzialność karną uzależnioną od wartości wyrządzonej szkody. Jeśli wysokość zniszczonego lub uszkodzonego mienia nie przekracza kwoty 250 zł – posiadacza spotka odpowiedzialność za wykroczenie z art. 124 kodeksu wykroczeń:

Art. 124. § 1. Kto cudzą rzecz umyślnie niszczy, uszkadza lub czyni niezdatną do użytku, jeżeli szkoda nie przekracza 250 złotych, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.

Surowsza odpowiedzialność spotka posiadacza psa, jeśli wartość wyrządzonej szkody przekroczy 250 zł. Wówczas mamy już do czynienia z odpowiedzialnością karną na podstawie art. 288 kodeksu karnego:

Art. 288. § 1. Kto cudzą rzecz niszczy, uszkadza lub czyni niezdatną do użytku, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.
§ 2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Odpowiedzialność w obu przypadkach spotka posiadacza psa wówczas, gdy umyślnie (o obu formach – a więc z zamiarem bezpośrednim jak i ewentualnym) nie dopilnował swojego czworonożnego przyjaciela. Wszelkie przypadkowe zerwania się ze smyczy czy zachowanie zwierzęcia, który w żaden sposób nie można było przewidzieć – nie będzie powodowało takiej odpowiedzialności.

Najbardziej surowa odpowiedzialność za niedopilnowanie psa spotka jego posiadacza jednak w przypadku, gdy w wyniku pogryzienia dojdzie do uszkodzenia ciała innej osoby. W zależności od rozmiarów takiego naruszenia funkcjonowania organów ciała – w grę może wchodzić odpowiedzialność z art. 156 lub 157 kodeksu karnego:

Art. 156. § 1. Kto powoduje ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci:
1) pozbawienia człowieka wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia,
2) innego ciężkiego kalectwa, ciężkiej choroby nieuleczalnej lub długotrwałej, choroby realnie zagrażającej życiu, trwałej choroby psychicznej, całkowitej albo znacznej trwałej

niezdolności do pracy w zawodzie lub trwałego, istotnego zeszpecenia lub zniekształcenia ciała, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 jest śmierć człowieka, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

Art. 157. § 1. Kto powoduje naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia, inny niż określony w art. 156 § 1, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Kto powoduje naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia trwający nie dłużej niż 7 dni, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 3. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 lub 2 działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Przestępstwo z art. 156 § 1 jest przestępstwem umyślnym popełnianym zarówno z zamiarem bezpośrednim, jak i ewentualnym. Przestępstwo z § 2 jest natomiast przestępstwem nieumyślnym, do którego ma zastosowanie art. 9 § 2 k.k., a więc występuje tu „niezachowanie ostrożności wymaganej w danych okolicznościach” przy braku zamiaru spowodowania skutku, choć z przewidywaniem możliwości jego nastąpienia bądź możliwością takiego przewidzenia.

Głośnie szczekanie

Psy lubią sobie poszczekać o każdej porze czy to w dzień czy w nocy. O ile okazjonalne szczekanie psa nie przysporzy właścicielowi żadnych problemów – o tyle nagminne „koncerty” czworonoga mogą już stanowić problem.

Problemy te mogą wynikać zarówno z prawa wykroczeń jak i prawa cywilnego. Jeśli pies upodobał sobie koncertowanie nocą – w grę może wchodzić odpowiedzialność z art. 51 § 1 kodeksu wykroczeń:

Art. 51. § 1. Kto krzykiem, hałasem, alarmem lub innym wybrykiem zakłóca spokój, porządek publiczny, spoczynek nocny albo wywołuje zgorzienie w miejscu publicznym, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.

W przypadku braku reakcji posiadacza psa na jego uporczywe szczekanie nocą bez szczególnych zewnętrznych powodów może uzasadniać odpowiedzialność właściciela na podstawie art. 51 § 1 kw.

Długotrwałe szczekanie w dzień również może stanowić kłopot w postaci zainteresowania się losem psa Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami.

Szczególne warunki dla ras psów uznawanych za agresywne

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji dnia 28 kwietnia 2003r wydał rozporządzenie w sprawie wykazu ras psów uznawanych za agresywne (Dz. U. z dnia 8 maja 2003 r.)

Do ras agresywnych należą:

amerykański pit bull terrier,
pies z Majorki (Perro de Presa Mallorquin),
buldog amerykański,
dog argentyński,
pies kanaryjski (Perro de Presa Canario),
tosa inu,
rottweiler,
akbash dog,
anatolian karabash,
aaskiewski stróżujący,
owczarek kaukaski.

Przypominamy, że utrzymywanie psa należącego takiej rasy wymaga zezwolenia właściwego organu gminy. Organem właściwym w gminie do wydawania stosownego zezwolenia jest wydział ochrony środowiska.

O obowiązkach właścicieli zwierząt mogą także mówić przepisy lokalne.

Pamiętajmy, że za zachowanie psa zawsze odpowiada jego właściciel. Szkody, które czynią psy, wynikają z błędów popełnianych przez ludzi - np. chowanie nieodpowiedniej rasy psa w domu, nieprzestrzeganie szczepień, niewłaściwe warunki bytowe dla psa, brak szkoleń i dyscypliny. Jeżeli jesteś właścicielem psa pamiętaj, że brak wyobraźni może doprowadzić do poważnej tragedii!

KPP w Wołominie